

Prezident SR Ivan Gašparovič po stretnutí s našimi študentami im venoval autogram. Viac na str. 2

v čísle

Eurokomisár J. Figel': Rozum treba spájať s peniazmi s. 2

Učiť sa nedá remeselne, ale srdcom, hovorí J. Krempaský s. 3

V malých priestoroch moderná technika, píše M. Melník z Japonska s. 4

Boli sme na univerzitách v Ostrave a Opave s. 5

O. Nemčok odporúča – počúvajme a tolerujme sa s. 7

Úspešný R. Danko z FŠT na medzinárodnej ŠVOČ s. 8

Z. Lazová je vicemiss a R. Pavlík z FSEV zasa skvelý tanečník s. 9

Študenti by mali pridať do kroku

Vážení kolegovia, milí študenti, ostáva nám už len krôčik a realitou sa stane to, čomu dúfam, všetci z nás pred mnohými rokmi verili a priali – Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne oslávi 10. výročie svojho založenia. Teraz je však čas obzrieť sa za ostatným rokom pôsobenia univerzity.

Zatiaľ sa boríme s viacerými starosťami. Administratíva by, napríklad, mohla byť pružnejšia, nestačia nám kapacity ubytovacích priestorov, čo je problém celoslovenský, rovnako ako nedostatok kvalitných pedagógov a, dovoľujem si poznamenať, aj nedostatok kvalitných študentov. Treba však dodať, že počet uchádzačov o štúdium na našej univerzite sa, v porovnaní s predchádzajúcim akademickým rokom, takmer zdvojnásobil. Lídrom v tomto smere je FM. Kým v akademickom roku 2003/2004 sme mali 293 uchádzačov o štúdium, pre nastávajúci vysokoškolský rok máme už 1010 záujemcov. A to nepochybne teší.

Počas práve sa končiaceho akademického roku sme boli svedkami pokračujúceho procesu redislokácií jednotlivých súčastí univerzity, druhý raz sa uskutočnil Športový deň o pohár dekana FM v Záblatí, so študentskými aktivitami sa pretrhlo vrece.

Nesporne smelým snom pedagóga je, aby so zvyšujúcim sa záujmom o vzdelanie rástla úmerne aj kvalita študenta. Sen študenta o lepších známkach, hlavne však o väčšom počte získaných kreditov, je uskutočniteľný, avšak len snaha pedagóga na to nestačí. Anonymné sťažnosti na pedagógov nepomôžu. Skôr by bolo vhodné nazrieť do seba a pridať „do kroku“. Chápem nezaujím o teoretické predmety, alebo o predmety, ktoré svojím charakterom dopĺňajú štúdium, avšak neviem nájsť zmysel v nezaujíme, resp. nízkom záujme o nosné predmety študijných programov, ktoré boli jasné od nástupu študenta na príslušnú fakultu.

Spokojnosť nemôžem vysloviť s úrovňou vedomostí študentov technických fakúlt z cudzieho jazyka. Bez znalosti anglického jazy-

ka sa dnes nevieme plnohodnotne dohovoriť už ani na Slovensku, tobôž v zahraničí. Prvou lastovičkou je možnosť získania európskeho certifikátu z jazyka UNICert, ktorú prví záujemcovia, aj z našich technicky zameraných fakúlt, úspešne využili.

Prvý raz boli študentom vyplácané motivačné štipendiá. Ako sa tento fakt odzrkadlí na kvalite pedagogického procesu, ukáže čas. V každom prípade, aj získanie štipendia študentom s priemerom 2,5!) má výrazne motivujúci charakter – pre ostatných, ktorí si dúfam uvedomujú, že im stačí tak málo... Len jednodve skúšky s priemernou známkou a môžeš to byť práve ty, ktorý dostaneš päť (alebo desať) tisíc do vrecka.

Na záver mi ostáva len zaželať nám všetkým veľa spoločných úspechov, úspešne zvládnutých zápočtov a skúšok, želaný diplom vo vitríne (alebo šuflíku) a hlavne veľa šťastia a zdravia, bez ktorého nám všetko ostatné nebude k ničomu.

Dušan Maga
dekan Fakulty mechatroniky

Prezident SR Ivan Gašparovič svojou návštevou poctil našu univerzitu

Čo je nové, nie vždy je aj dobré

Náš pán prezident Ivan Gašparovič nám vyzradil, že sa vo vysokoškolskom prostredí cíti výborne. Postrehli sme to aj my, počas jeho prvej návštevy na univerzite 11. apríla. A cíti sa výborne aj z toho dôvodu, že sám bol donedávna vysokoškolský učiteľ na bratislavskej Právnickej fakulte UK. Na stretnutí s vedením univerzity mu rektor Juraj Wagner predstavil našu Alma Mater. Popri vysokoškolských problémoch I. Gašparovič debatoval i o športe, ktorý mu je blízky. Napísal nám pranie a podpísal sa do Pamätnej knihy.

Potom hlavu nášho štátu privítali v zaplnenej aule potleskom študenti, pedagógovia a zamestnanci. I. Gašparovič hneď na úvod pripomenul, že prišiel, aby sa mohol so študentami zhovárať. Aj o diani na našej

vnútropolitickej i zahraničnopolitickej scéne a vôbec o všetkom, čo prítomných bude zaujímať. Povedal, že reformy sú potrebné, sú nespochybniteľné. Vzápätí si však položil otázku, či ich robíme správne vzhľadom na čas, rýchlosť, dopad a kontinuitu. Hovorí sa, že občan už nepotrebuje štát. Prezident republiky je toho názoru, že ho občan naliehavo potrebuje. Povinnosťou štátu je, podľa pána prezidenta, postarať sa o zdravie, vzdelanie, bezpečnosť, ako aj o to, aby občan žil v zdravom životnom prostredí. Podčiarkol svoju filozofiu – myslím národne, cítim sociálne.

V debata sa študenti i učители zaujímali o názor prezidenta na reformovanie vysokého školstva. Práve v tejto súvislosti I. Gašparovič spomenul, že v novom volebnom období bude

potrebné prijať nový vysokoškolský zákon. Nie je proti spoplatneniu vysokoškolského vzdelávania, ale musí to byť systém citlivo premyslený a pripravený, ako aj sociálne vyvážený. Lebo nie vždy platí, čo je celkom nové je vždy aj dobré. Reforma musí byť solidárna. Na dôvažok nezabudol doplniť, aj z vlastných postrehov a skúseností, že je žiadúca väčšia úcta zo strany študentov voči svojim učiteľom. Čas, vyhradený na debatu, uplynul pomerne rýchlo a po poďakovaní za vzácnu návštevu chceme veriť, že pán prezident prijme pozvanie rektora na budúcoročnú slávnosť pri príležitosti desiateho výročia zrodu univerzity.

(wa)

Rozum treba spájať s peniazmi

Na prednáške J. Figela sa zúčastnil aj rektor Vysoké školy manažmentu Branislav Lichardus (vpravo) a študenti tejto školy.

Kto si váži rozum, ten sa ho snaží spájať s peniazmi. A to sa týka aj vysokoškolského vzdelávania, povedal eurokomisár Ján Figel študentom našej univerzity 12. apríla t. r. v rámci svojej aktuálnej prednášky o poznatkovej spoločnosti. Túto spoločnosť chápe aj ako výzvu pre Slovensko. Uvedol, že v Európe vo všeobecnosti vládne príemer. Perspektívou však je excelentnosť,

ktorá starému kontinentu zabezpečí podstatne vyššiu konkurencieschopnosť. J. Figel, ktorý dobre pozná kvalitu vysokoškolských vzdelávacích domov nielen v Európe, ale i v USA, pritom nezabudol osobitne podčiarknuť význam celoživotného vzdelávania, ktoré už zďaleka nie je luxusom, ale nevyhnutnosťou. Zároveň označil túto formu vzdelávania za pilier vedo-

mostí pre spoločnosť. To však znamená aj investovať do vzdelávania. A v tomto smere Európa výrazne zaostáva nielen za USA, ale už aj za Čínou a Slovenská republika zaostáva aj za Európou. Znamená to, že Európa, a teda i SR, sa musí i v tejto sfére zdynamizovať, aby vzdelaní ľudia a výskumníci neodchádzali do USA, poľnohospodári zasa do Brazílie, či výroba do Číny.

J. Figel sa nevyhol otázke o poplatku za štúdium. Nepovažuje ho za asociálny prvok, len musí byť skombinovaný so sociálnym zabezpečením, aby tí ekonomickí slabší neboli zraniteľní. Vôbec nie je potrebné polemizovať, koľko máme na Slovensku univerzít, ale treba prehľbovať ich kvalitu a diferenciaciu. Treba ponúkať nové študijné programy, konštatoval komisár a dodal, že v Európskej komisii už cítit akcent na techniku. Komisia podporuje partnerstvo verejného a súkromného sektoru, ktorý by mal podstatne viac finančných prostriedkov vkladáť do vzdelávania a výskumu, podobne ako je to v ekonomicky silnejších krajinách. A navyše sa počtom ľudí s vysokoškolským diplomom stále nepribližujeme k súčasnej európskej úrovni, napriek tlaku na vzdelanie, ktorý rastie.

(wa)

Pod'akovanie pre našich učiteľov

Na návrhy fakúlt a ústavov odovzdal rektor Juraj Wagner pri príležitosti Dňa učiteľov 28. marca Pamätný a Blahoprajný list rektora viacerým učiteľom, ktorým ocenil ich doterajšie pedagogické pôsobenie na univerzite. Za FSEV dostal pamätný list prof. Ing. Július Alexy, CSc. Blahoprajný list rektora dostali prof. Ing. Dr. h. c. Anton Blažej, DrSc., prof. PhDr. Peter Barták, DrSc., doc. Mgr. Sergej Vojtovič, DrSc., RNDr. Ján Šandora, CSc. Za FPT to boli prof. Ing. Eugen Jóna, DrSc., prof. Ing. Martin Jambrič, DrSc., prof. Ing. Vendelín Macho, DrSc., prof.

RNDr. Pavel Košťal, PhD., prof. Ing. Miroslav Kopecký, PhD., doc. Ing. Ján Vavro, PhD., doc. Ing. Pavol Lizák, PhD., za FM prof. Ing. Ivan Kneppo, DrSc., prof. Ing. Peter Kneppo, DrSc., Ing. Juraj Balek, PhD., Ing. Mária Kuchtová, Ing. Ján Štefula, CSc., za FŠT doc. Ing. Oto Barborák, PhD., Ing. Jozef Šandora, PhD., Ing. Jozef Eliáš, za ÚPHV doc. Ing. Vladimír Áč, CSc., PhDr. Elena Delgadová, RNDr. Peter Perichtha, CSc., PaedDr. Dana Riečická a za ÚZO prof. MUDr. O. Masár, CSc. Gratulujeme.

S prof. RNDr. Júliusom Krempaským, DrSc. aj o tom, prečo klesá záujem o fyziku

Učiť nemožno remeselne, ale srdcom a príťažlivo

Vlajší rok bol, pán profesor, celosvetovo venovaný Albertovi Einsteinovi. Čo priniesol?

Úmysel bol jasný: urobiť fyziku príťažlivejšou, zdôrazniť jej význam pre všetky oblasti ľudskej aktivity. Nielen pre priemysel, pre rozvoj techniky, ale aj pre filozofiu, pre všeobecné názory na vesmír. Lebo fyzika sa podceňuje. Jej význam sa zmenšuje a venuje sa jej čoraz menej vyučovacích hodín. Einsteinovým rokom sa sledovalo i jej väčšie spopularizovanie. Či sa to podarilo, ťažko ešte teraz povedať, pretože sa mi zdá, že popularizácia tejto myšlienky nebola dostatočná. V médiách sa tomu prakticky nevenovala pozornosť.

Vy, ako vysoko rešpektovaná osobnosť vo svojom vednom odbore, čomu pripisujete klesajúci záujem o fyziku a ako ho prebudíte, keďže bez nej sa civilizačný vývoj nezaobíde?

Príčiny sú dve. Jednou je, že fyzika sa stále chápe ako málo zaujímavá veda o neživej prírode a to ako keby ľudí, ak to mám povedať trochu vulgárne, málo vzrušovalo. Ľudí totiž oveľa viac vzrušujú veci mimo serióznej vedy, šarlatánstva. Druhá príčina je ľahko pochopiteľná - fyzika je ťažká veda. Je to ťažký predmet, lebo zlučuje dva predmety, matematiku a fyziku. Pretože reč fyziky je matematika. Kto ide študovať fyziku, musí sa automaticky učiť aj matematiku. Zdá sa, že trend dnešných mladých ľudí je, za čo najmenej námahy získať čo najviac. Touto cestou sa štúdium fyziky a matematiky nedá dosiahnuť. Sú odbory, ktoré možno vyštudovať oveľa ľahšie a majú oveľa väčší profit. Zoberť si ekonomické smery, právo a ďalšie disciplíny. Chyba je aj v spôsoboch vyučovania fyziky. Súčasná fyzika však už nie je len tá jednoduchá nesympatická náuka o neživej prírode. Dnes už má dosahy do všetkých vied.

O tom si povieme neskôr. Naznačili ste, že fyzika sa vyučuje dosť nepríťažlivo. Čo by ste poradili mladším kolegom, aby aj ich prednáškové miestnosti boli také plné ako tie vaše, na bratislavskej Fakulte elektrotechniky a informatiky, kde pôsobíte prakticky celý svoj pracovný život?

Je na to jednoduchý recept. Učiť treba srdcom, s láskou. Prednášateľ musí mať rád svoj predmet. Je to asi takto: keď ma doma niečo, s prepáčením, našťve, upokojujem sa tým, že začnem čítať fyziku.

Áno, ale ten predmet treba vedieť aj

príťažlivo podať. A to zase nie každý vie...

Dá sa povedať, že sa v nejednom prípade fyzika vyučuje suchopárne, remeselne. To predsa nemôže vzbudiť záujem. Moja skúsenosť je, že na moje prednášky chodia študenti intenzívne, ale čím to je - neviem. Neuvedomujem si, že by som bol niečo extra. Rozprávam zo srdca o predmete, ktorý ma baví, zaujíma, teší ma. Robím to s radosťou. Je možné, že toto trochu poslucháčov láka.

A možno, okrem iného, aj to, že im pútať rozprávate o tsunami, či hurikánoch, ktoré sa ľudstva bezprostredne dotýkajú. Prečo fyzici, keď vedia vypočítať tieto nebezpečená, na ne včas neupozorňujú?

V prípade tragédie tsunami z roku 2004, je to jasné prečo. Vtedajšie skúsenosti s týmto fenoménom sa chápali ako divadlo. Ľudia na pobrežiach boli vyzývaní: prídite vtedy a vtedy, uvidíte tsunami. Stalo sa však to, čo nik nečakal. Toto „divadlo“ bolo, ale nie s dvoj, či troj metrovými vlnami, ale dosiahli pätnásť až dvadsať metrov. A zlikvidovali všetko, čo tam bolo. Je známe, že jedna vlna tsunami zlikvidovala v Japonsku celý ostrov s ľuďmi, ktorí tam boli. Je to nevyspytateľný fenomén. Na mori totiž prezentuje prevýšenie jeden – dva metre, ale dĺžka vlny dosahuje niekoľko desiatok kilometrov. Rýchlosť postupu vlny klesá so zmenšovaním hĺbky vody, čo spôsobuje, že pri približovaní k pobrežiu chvost vlny dobieha jej čelo, vlna sa skracuje, ale jej výška rastie. A to potom spôsobí na pobreží obrovsky vysokú vlnu.

Dovtedy v krajinách v okolí Indického oceánu nemali takéto skúsenosti. Tentokrát bol podmorský výbuch taký intenzívny, že rozkmital vodu veľmi hlboko a to bolo treba vopred avizovať. Ale nevenovala sa tomu pozornosť.

Predpokladáte, že v budúcnosti sa tsunami podobnej sily môže zopakovať?

Určite sa to stane. Už sa robia technické opatrenia, aby potrebné avíza boli.

Ako blízko sme k novým objavom vo fyzike v 21. storočí, ktoré sa označuje za prevratné vo vede?

Zdá sa, že fyzika speje k takému záveru svojich výskumov, ktorý už má aj svoje pomenovanie. Nazýva sa teória všetkého (TOE – theory of everything). Mala by to byť teória, zlučujúca súčasne dve najvýznamnejšie časti fyzikálnych teórií - kvantovú, ktorá sa zaoberá mikrosvetom a všeobecnú teóriu relativity, ktorá sa zaoberá megasvetom, teda vesmírom. Lenže my potrebujeme teóriu, ktorá by fungovala tak, že rešpektuje jedno aj

druhé. Oba fenomény boli prítomné v našom vesmíre na počiatku, keď sa rodil. Boli tu aj veľké hmoty, aj malé dimenzie. Tam fungovala aj kvantová mechanika aj teória relativity. My by sme potrebovali teóriu, ktorá by to zjednotila do jednej jedinej teórie s vlastnými princípmi, postulátmi. Z tejto teórie by nám vyplynulo všetko, čo sa vo vesmíre deje.

Ako ďaleko sme od cieľa?

Pred niekoľkými rokmi zavládol optimizmus, že už je blízko. Naznačovala to tzv. teória strún. Potom sa ukázali niektoré „trable“ v tejto teórii. Nakoniec jeden z najvýznamnejších súčasných fyzikov, Steve Weinberg, si položil vo svojej knižke otázku, či vôbec takáto teória existuje. Takže, nevieme, či sa raz k nej dopracujeme.

Treba byť optimista. Vy ste hovorili, pán profesor, vo svojej prednáške o rozpínavosti vesmíru. Čo táto rozpínanosť pre človeka znamená?

V podstate nič. Človek to neregistruje. To je správanie sa vesmíru v globále. Vesmír je taký úžasne veľký fenomén, že malá lokalita, v ktorej človek žije, to nepocituje.

Ani niekedy v budúcnosti to nemôže priniesť určitú hrozbu pre ľudstvo?

Môže.

Kde sú teda hranice rozpínavosti?

Osud sa nedá, zatiaľ, vedecky predvídať. Môže byť zhruba trojaký: kolaps, večné rozpínanie alebo roztrhnutie. Ale skôr ako za päť, desať miliárd rokov k tomu nepríde.

Čo by ste povedali našim študentom, prečo by bolo dobré, aby sa fyzike viac venovali? Lebo matematici hovoria: my sme najdôležitejší a fyzici hovoria rovnako. Pravdu majú asi obaja.

Upresnil by som to takto: treba uznať, že fyzika je najdôležitejšia. Súčasne by bolo dobre, keby si študenti uvedomili, že fyzika je aj najkrajšia, pretože zasahuje do všetkých oblastí ľudskej aktivity. Na čokoľvek si spomeniete, vo všetkom nájdete fyziku: v hudbe, v zamestnaní, v mikroelektronike, či nanoelektronike. Ale aj vo svetonázore, vo filozofii, v medicíne. Pomaly už začneme vyrábať mikropohony, mikroroboty, ktoré sa budú potulovať cez naše cievy, cez žily a budú monitorovať telo zvnútra. A to je všetko fyzika. Fyzika sa uplatňuje vo všetkých odvetviach ľudskej činnosti. Navyše – je krásna.

Prípravila Ružena Wagnerová

V skromných univerzitných priestoroch dominuje najmodernejšia technika

Výsadou Japoncov je slušnosť a presnosť

Pracovať na poli vedy a získanými vedeckými výsledkami prispievať k jej obohacovaniu spolu s nezištným podielaním sa na ich odovzdávaní a to najmä mladým nielen doma, ale aj v zahraničí, patrí k najušľachtilejším počinom. Aspoň pre mňa. Takto začína svoje rozprávanie prof. RNDr. Milan Melník, DrSc. z univerzitého Ústavu prírodných a humanitných vied. Prednáša a prednáša na viacerých zahraničných univerzitách. Práve s týmito osobnými postrehmi, skúsenosťami, ale i zaujímavosťami krajiny, by sa rád podelil s čitateľmi nášho časopisu. Prvé zastavenie bude v Japonsku.

Na úvod dovoľte, krátke predstavenie sa. Pracujem v oblasti koordinačnej a bio-koordinačnej chémie. V zjednodušenom priblížení, je to štúdium koordinačných zlúčenín, v ktorých centrálny kovový ión, je v obklopení organických zoskupení látok, zvaných ligandy. Takýchto zlúčenín je už dnes na tisíce a mnohé z nich sú priamou súčasťou živých systémov, človeka nevynímajúc. V systémoch, ktoré sú primárne pre existenciu samotného života. Spomeniem z takýchto zlúčenín len dve - ľudský hemoglobín a rastlinný chlorofyl. Získané vedeckovyskumné výsledky môjho kolektívu vzbudzujú záujem nielen doma, ale aj za hranicami. A to už je len malý krôčik k osobnej prezentácii vedeckých poznatkov, ktoré sa uskutočňujú pozvaniami tak na vedecké sympóziá, ako aj na univerzity.

Lákavé kontrasty

Japonsko je jednou z najostrovejších krajín sveta (približne 500 obývaných), omývaná vodami Ochotského mora na severe, Japonského mora na západe, Východočínskeho mora na juhovýchode a Tichého oceánu na východe. Krajina s bohatým horstvom, s najvyšším vrcholom, bájami opradenou sopkou Fudžisan (3776 m), ktorá je nádherná a magická.

Krátke o Japoncoch. Ich vlastný názov je Nihondzin. Bioantropologicky patria k mongoloidom s ainiskou (australoidnou) prímiesou. Tradičné náboženstvo Japoncov je šintoizmus a budhizmus. V podstate ide o dve protichodné náboženstvá. Kým budhizmus vyzdvihuje ľudské utrpenie ako podstatu života, s pohrdaním hmotných statkov a káže veriacim nebať sa smrti, šintoizmus zdôrazňuje radostné stránky života, kým choroba a smrti sa obáva. Slovo šintu znamená v preklade cesta bohov a hlavnou dogmou šintoizmu je, že cisárska rodina je v príbuzenskom vzťahu s bohyňou slnka. Cisár je hlavou cirkvi a šintoisti mŕtvych japonských cisárov uctievať ako bohov. Väčšina Japoncov sa priznáva k dodržiavaniu zvyklostí oboch.

Japonsko patrí medzi vysokorozvinuté priemyselné štáty. Jeho produkty sú kvalitatívne spoľahlivé a technicky progresívne, a to najmä robotizáciou. Mimochodom pojmom robot bol pomenovaný prvý, síce jednoduchý, zostrojený na Slovensku, odvodený od slova robota. S priemyselnými robotmi, spotrebnou elektronikou a modernými autami Made in Japan, sa môžeme stretávať na všetkých kontinentoch sveta. Japonsko patrí k najlepšie organizovaným krajinám sveta v železničnej doprave a to tak v hustote ako aj v dochvilnosti.

Superepres Šinkanzen s 300 kilometrovou hodinovou rýchlosťou, neuveriteľnou presnosťou, spája všetky kúty cisárstva.

Záhrady – oázy pokoja

Citlivý a vnímavý vzťah k prírode a prostrediu sa azda najlepšie prejavil v japonských záhradách. Svojou prostotou a výraznosťou sú pastvou pre oči a balzomom pre dušu. Japonské záhrady (Korakuen) sú skutočné oázy pokoja v okolí pretechnizovanom Japonsku. Vidieť a cítiť v nich prejav zvláštneho nadania ich tvorcov vytvárať ostrovčeky krásy, oddychu a meditácií. Turistami najvyhľadávanejšia je asi chrámová záhrada Royoanji v Kjóte. Medzi viac než tisícok záhrad v niekdajšej metropole je vraj najkrajšia a nesporne aj najzaujímavejšia. I ja sa k tomu prikláňam. Bývalé hlavné mesto Japonska, jedenapoliomiliónové Kjóto, je čítankou japonskej histórie. Je centrom kultúry a umenia. Na návštevu všetkých palácov, chrámov, svätýň a záhrad po niekdajších cisároch a šogúnoch je potrebných veľa dní, lebo ich je takmer dvetisíc.

Najväčšou atrakciou a pýchou Kjóta, je zlatý chrám Kinkakudži zo XIV. storočia rozprestierajúci sa na brehu jazera, ktorý dal postaviť šogún Ašikaga Jošimicu. Z Kjótskych kláštorov pochádza aj tradičný čajový obrad – čanoju. Svoje korene tam má aj umenie aranžovania kvetov – ikebana. Zelený čaj, úplne iný ako ho poznáme u nás, si možno najlepšie vychutnať v altáne s nádherným výhľadom na zlatý chrám a s myšlienkami na šogúna Ašikagu.

V ostatných piatich rokoch ma každý rok pozývajú do tejto atraktívnej krajiny na dvojmesačné prednáškové pobyty. Pre mňa osobne atraktivnosť vystriedala odborná spolupráca. Môj záujem o túto krajinu však nie je len odborný. Zaujímam ma i život tamojšieho obyvateľstva, jeho zvyky, náboženstvá, kultúra, architektúra, technika, stravovanie, atď.

Prednáškové pobyty som absolvoval na viacerých univerzitách (viac ako 40), prakticky po celom Japonsku. V Japonsku je približne 600 univerzít, z toho len šestina je štátnych a dve sú čisto ženské – Women University a to Ochanomizu (Tokyo) a Nara University (prvotné hlavné mesto ostrovnej krajiny). Štúdium na japonských univerzitách je trojstupňové. Bakalárske – troj až štvorročné, magisterské – dvoj až trojročné a doktorandské – trojročné.

Každý uchádzač o vysokoškolské štúdium musí absolvovať prijímacie skúšky zo štyroch predmetov (obyčajne vo februári), pretože školský rok začína 1. apríla. Prijímacie skúšky sú písomnou formou a to z jazykov: japon-

ský a anglický (každý budúci vysokoškolák) a zvyšné dva predmety podľa charakteru štúdia. Napr. chémia a biológia (lekárske a farmaceutické), chémia a fyzika (chemické a prírodovedecké), atď.

Za štúdium sa platí

Štúdium na všetkých univerzitách, teda aj štátnych, je v I. a II. stupni spolplatnené. Výška poplatku je od niekoľko tisíc po niekoľko stotisíc jenov, v závislosti od charakteru štúdia a v ňom ešte aj od kvalitatívnej úrovne, s ohľadom na vedecké osobnosti univerzity. Prednášatelia, musia byť činní vo vedeckej výskumnej práci. Tretí stupeň štúdia – doktorandské, je výberový. Znamená to prijímacie skúšky plus výsledky predchádzajúceho štúdia v II. forme. Doktorandi, po prijatí, majú veľmi slušné štipendiá a sú ťahúňmi vedeckých experimentov. U nás sa zvažuje o spolplatnení tejto najvyššej formy vzdelania a pre mňa (dúfam, že nielen) je to nepohoditeľné.

Naše univerzity sa, v porovnaní s japonskými, líšia vo viacerých parametroch, nehovoriac o vzťahoch medzi pedagogickými pracovníkmi a servisnými zamestnancami, medzi pedagógmi a študentami, atď. Na tomto mieste spomeniem len dva, ale markantné rozdiely. Kým tamojšie univerzity doslova trpia nedostatkom priestorov a to najmä v Tokyu, či Osake (ale nielen), ich laboratória sú doslova prechfaté najmodernejšou technikou a knižnicou odbornou a aktuálnou literatúrou. O výpočtovej technike ani nehovoriac. U nás máme dostatok priestorov, ale v drvivej väčšine so zastaralým, či dokonca chýbajúcim technickým vybavením a chudobnými knižnicami.

Japonsko je krajina prekvapení a protikladov, s ktorými sa možno stretnúť na každom kroku. Minulosť a tradície sa snúbia v harmónii so súčasťou najmodernejšou technikou, obchodom a životným štýlom. Spočiatku, zaručene prepadnete pocitu paniky z neustále sa valiaceho davu (metro, stanice, obchody, ulice). Masa ľudí má však presné pravidlá, podľa ktorých sa pohybuje, mení smer aj rýchlosť. Zriedkavo je vidieť pohodený papier, ohorok z cigarety, či inú nečistotu. Zvláštnu pozornosť si zaslúži japonská slušnosť a presnosť, s ktorou sa stretávame doslova na každom kroku. Japonský národný duch zosobňujúci česť, vernosť a vytrvalosť, ale aj pohostinnosť, zdvorilosť a ohľaduplnosť, sú dennou samozrejmosťou. Rovnako ako fakt, že aj keby ste v Japonsku žili ako dlho, stále zostanete gaijin – cudzinec.

Nabudúce sa pozrieme do Indie.

Čo priniesli stretnutia na partnerských univerzitách v Ostrave a Opave

Dvere pre spoluprácu sú otvorené

Domnievame sa, že dokument o spolupráci, ktorý sme podpísali, naštartuje obdobie výrazne zvýšenej komunikácie medzi našimi univerzitami. Takto stručne možno zhrnúť spoločný pohľad rektorov Ostravskej univerzity Vladimíra Baara, Slezskej univerzity v Opave Zdeňka Jiráska a za TnUAD Juraja Wagnera po signovaní Dohody o spolupráci. Podpísali ju 22. marca tohto roku v Ostrave a Opave.

Na pracovnom stretnutí na oboch univerzitách sa za našu univerzitu zúčastnili rektor Juraj Wagner a prorektor Juraj Slabeycius. Či v Ostrave alebo v Opave si zainteresované strany vysvetlili, čo všetko si navzájom môžu poskytnúť, aký môže byť úžitok zo spolupráce. Aj keď vykresľovanie starostí, s ktorými vysoké školstvo zápolí u nás sú veľmi blízke problémom v susednej Českej republike, predsa len je istý rozdiel – vláda u našich susedov oveľa silnejšie podporuje rozvoj univerzít a približuje sa tým požiadavkám EÚ, ktorá v najbližších rokoch podčiarkuje potrebu zvýšiť počet ľudí s vysokoškolskou kvalifikáciou. Ale poďme po poriadku.

Rektori Vladimír Baar a Juraj Wagner po podpise Zmluvy o spolupráci

Zastavenie prvé – Ostrava

Ostrava je tretím najväčším mestom v ČR. Kedysi známa banským a hutníckym priemyslom, dnes mení svoju tvár. Priemysel sa zredukoval a rozrastá sa obchod, súkromné podnikanie a rozširujú sa vysoké školy. Na jednej z nich, Ostravskej univerzite, sme sa pristavili.

Má 8 300 študentov. Veľmi dobre je rozvinutá Prírodovedecká fakulta a filozofická. Okrem toho majú Pedagogickú a Zdravotno-sociálnu fakultu, kde pripravujú študentov na nelekársku profesiu. V diskusii o jednom z možných bodov kooperácie padla reč aj na priemyselný dizajn. Rektor Baar osobitne prízvukoval výmenné pobyty študentov aj učiteľov v rámci projektov a programov, aké ponúka Európska únia. Jedným z nich je Sokrates – Erasmus. Šancu vidí aj vo vzájomnej personálnej výpomoci, tam kde chýbajú profesori, docenti. Dobře by bolo zvážiť i možnosť, že študenti budú chodiť na výmennú prax, čo je potrebné pre niektoré odbory. Otvorené pole vidia obaja rektori aj v informatike.

Rektor Baar sa ešte zmienil o tom, že založili

konferenciu rektorov Sliezkych univerzít a majú záujem spolupracovať s univerzitami v SR na programových aktivitách, či už výskumných, ale aj čo sa týka výmeny študentov a učiteľov. Deklaroval otvorenosť, že niektorí študenti zo slovenských škôl budú môcť, či už v Poľsku alebo v ČR, na základe vzájomnej dohody, chodiť na krátkodobé pobyty do Poľska a do ČR. To znamená, že by mohli prostredníctvom programu Sokrates – Erasmus navštíviť dve vysoké školy v rôznych krajinách. V súčasnosti majú sto zahraničných študentov, zväčša zo Slovenska, nasleduje Poľsko a Vietnam. A ešte o jednej veci hovoril rektor V. Baar – o komunikácii s vedením fakúlt. „V jednom liste som napísal, že dekaní niekedy nadradujú svoje parciálne záujmy nad záujmy univerzity. Musíte však chápať, že univerzita je celok a nie je možné hrať sa na vlastnom piesočku.“

Zastávka druhá – Opava

Slezská univerzita v Opave má čosi spoločné s našou univerzitou. Vznikala tiež na „zelenej lúke“ a po dlhoročnom želaní Slezanov, rok 1991 sa stal rokom jej zrodu. Dnes má dve fakulty Filozoficko-prírodovednú v Opave a Obchodno podnikateľskú v Karvinej, Matematický ústav a Vzdelávacie centrum so sídlom v Krnove. Tento rok si primínajú kolegovia v Opave 15 rokov od založenia svojej Alma Mater. Za toto obdobie sa rozrástli. Majú niekoľko budov, internát, krásne zrekonštruovanú historickú budovu rektorátu. Všetky budovy boli prevedené na univerzitu zo štátneho majetku. Podľa rektora Zdeňka Jiráska, to bola tvrdá práca získať na rekonštrukciu prostriedky z kapitoly Ministerstva školstva SR a najmä uviesť tieto budovy do užívateľného stavu, v akom sú dnes.

Aj pánovi rektorovi Z. Jiráskovi sme položili otázku, ako hodnotí a vidí najmä naplnenie podpísanej zmluvy o spolupráci, lebo papier znesie veľa. Horšie to je s konkrétnymi výsledkami. Pohľad Z. Jiráska je podobný pohľadu V. Baara. Ocenil nadviazanie kontaktu medzi dvoma univerzitami v medzinárodnom rámci. „Myslím si, že s Trenčianskou univerzitou A. Dubčeka sa otvára možnosť spolupráce predovšetkým pri výmene študentov a pedagógov v rámci programu Sokrates – Erasmus. Neexistuje tu rečová bariéra, čo je veľká devíza. Sľubujem si možnosť vstupu do niektorých medzinárodných projektov a nezabudnime na to, že sú tu niektoré odbory, ktoré môžu spolu komunikovať nielen vo sfére pedagogickej, ale aj odbornej.“

Na Opavskej univerzite rokovali (zľava) prorektor Rudolf Žáček, dekan Filozoficko-prírodovednej fakulty Zdeňk Stuchlík, rektor Zdeňk Jirásek, rektor TnUAD Juraj Wagner a prorektor Juraj Slabeycius.

Napríklad ošetrovatelstvo, matematika, ekonomika, politológia..

A čo hovoria naši?

„Obe stretnutia mali niekoľko aspektov,“ hodnotí prorektor TnUAD Juraj Slabeycius. „Spoznali sme, v akom prostredí pracujú iné univerzity, obzvlášť v nám blízkej krajine akou je ČR a porovnávali sme to s našimi. Žiaľ, musíme konštatovať, že podmienky majú českí kolegovia oveľa lepšie. Jednak finančné, ale aj spoločenská klíma a vážnosť, akú užívajú univerzity u miestnych orgánov a na ministerskej úrovni. Za druhý aspekt považujem, že sme sa oboznámili s odborními a s akými vedeckými problémami sa zaoberajú naše partnerské univerzity. Našli sme styčné body, v ktorých by sme mohli spolupracovať, v ktorých by spolupráca priniesla úžitok obojstranným. Dozvedeli sme sa veľa zaujímavých informácií o možnosti financovania z európskych fondov, v oblasti celoživotného vzdelávania, kombinovaného alebo dištančného štúdia, ktoré tieto univerzity výrazne využívajú a aj finančne na tom profitujú. A pretože oba regióny sú od seba vzdialené len kúsok, mali by sme využiť aj tento moment.“

Rektor Juraj Wagner ešte dodáva: „Obe univerzity sú nám veľmi blízke a vážim si ich interes o komunikáciu s nami. Cestu k nej sme otvorili podpisom dohody. Kooperovať bude možné v odbore zdravotníctva a ošetrovatelstva, v manažmente, ekonomike, politológii, aplikovanej matematike a informatike. Realizátormi týchto dohôd budú fakulty a najmä katedry. Na nich bude záležať, ako sa litera dohody naplní. Verím, že priniesie ošoh nám i našim kolegom v ČR.“

*Ružena Wagnerová
Foto autorka*

Nad knihou Štefana Lubyho Cestovná správa z kongresu o ničom O čom vlastne je to o ničom

Po prečítaní názvu knihy Štefana Lubyho Cestovná správa z kongresu o ničom a iné texty, (nájdete ju v našej univerzitnej knižnici), mi začali vrieť myslou otázky, čo tým vlastne chcel autor čitateľovi povedať. Chce pritiahnúť jeho zvedavosť, čo je logické, ale môže ho zároveň aj odpúdiť. Veď načo strácať čas čítaním z kongresu o ničom... Ale dosť špekulatívnych úvah. Faktom je, že táto kniha opäť obohatí poznanie toho, kto má záujem prečítať si čosi múdre a zároveň kritické (a toho je dnes pramálo, aspoň u nás). Obsah pramení zo zahraničných skúseností, zasahujúcich do vedy, histórie, umenia. Spočíva v zamysleniach v podobe pútavých esejí o dianí vo vede, ale i v spoločnosti.

Predseda Slovenskej akadémie vied a člen vedeckej rady našej univerzity prof. Ing. Štefan Luby, DrSc. je, ako už potvrdil vo svojich predchádzajúcich publikáciách Moji intelektuáli, aj človek pera. Pera, z ktorého vychádzajú otvorené a intelektom podložené state. Neštylizuje sa, ale presne formuluje čo zažil, čo sám cíti, čo sa mu nepáči, čo nie je dobré. A to je v dnešných časoch vzácné. Svojimi postrehmi o našom reštrukturalizovanom kapitalizme, (o privatizácii, ako píše, radšej pomlčí), predčí aj mnohých tých, ktorí sa upísali písaniu, ale doposiaľ nedokázali vyjadriť svoj názor na súčasnosť.

Najlepšou teóriou je prax – platí aj v treťom tisícročí. V črte Evaluácia v Bruseli, sa možno dozvedieť aj o tom, akí ľudia posudzujú projekty 6., ale už aj 7. Rámcového programu EK. „Hodnotenia v skupinách moderujú zamestnanci oddelenia, často bývalí menej úspešní alebo málo zarábajúci výskumníci. Trpia podobným komplexom ako ich kolegovia všade vo svete. Chcú zasahovať do odbornej časti hodnotenia, kladú naivné otázky. Ale keď treba pripojiť tlačiareň do siete, musia spojiť sily dvaja z nich, aby donútili

tretieho to urobiť.“ A ešte citát na dokreslenie: „Pri práci v skupine dávam vedúcemu za pravdu. Jeden projekt má v koordinačnej akcii prepojiť šesťdesiat sedem laboratórií. Je vylúčené, aby ich koordinátor za štyri roky navštívil. Ale môžu si v nich aspoň vyvesiť jeho obraz.“

Povšimnutiahodná je i esej O úlohe intelektuálov v našej špatnokrásnej spoločnosti. Luby píše, že „dnes sa za verejné kritické vyjadrenie postojov sotva môže niekomu niečo stať, nanajvýš sa nedostane na nejakú politickú kandidátku. Doba je vhodná na to, aby sa rola intelektuálov a ich vplyv na politiku reštituovali. A doplnia dialógom medzi Sherlockom Holmesom s Dr. Watsonom: „Veď načo má človek schopnosti, pán doktor,“ zamyslel sa raz Sherlock Holmes v debata s Dr. Watsonom, „ak nemá pole, na ktorom by ich uplatnil.“ A autor dodáva, že „poznánie napreduje a priepasť medzi neodborníkmi a odborníkmi sa prehľbuje.“ Pre rozhladeného človeka nie je potrebný žiadny komentár.

Aj o tom je, vo veľmi zhutnenej skratke predstavená kniha Cestovná správa zo služobnej cesty o ničom. O čom to o ničom v skutočnosti je, dozvieme sa po prečítaní jednej z esejí s rovnomenným titulkom. Aj sa pri nej zasmejete. Lubyho kniha však vzbudzuje opak. Ona je totiž o mnohom.

Ružena Wagnerová

Š. Kassay: Etika v podnikaní je konkurenčná výhoda

Je jedno, či je podnikateľ začiatok, alebo podniká už niekoľko rokov. V súvislosti s riadením podniku si musí neustále klásť otázky a odpovedať na ne. Aká právna forma podniku je v súčasnej situácii najvýhodnejšia? Má to byť s.r.o., akciová spoločnosť alebo holdingové usporiadanie? Je lepšie riadiť podnik osobne alebo prenechať riadenie firmy profesionálnemu manažmentu? Aká organizačná štruktúra je pre firmu najvýhodnejšia? Na tieto a mnohé ďalšie dôležité otázky z hľadiska vedenia podniku odpovedá prof. PhDr. Ing. Štefan Kassay, DrSc. v prvom zväzku knihy Podnik a podnikanie – Podnikateľské prostredie. Je súčasťou monografie, prvej tohto druhu na Slovensku, ktorá sa komplexne zaoberá nosnými oblasťami riadenia podniku. Obsahuje jednotný súbor znalostí na riadenie podniku, ktoré sú odrazom podnikateľskej praxe a osobných skúseností autora. Ďalšie štyri zväzky budú postupne

vychádzať v priebehu roka 2006 a 2007.

Autor, významný podnikateľ, približuje podnikateľské prostredie z pohľadu vlastníctva a z toho vyplývajúcich rôznych názorov a prístupov k riadeniu podniku. Uvádza konkrétne skúsenosti z trhového prostredia a uplatnenia poznatkov vedy v podnikateľskej praxi. Kniha doplní o skúsenosti iných podnikateľov a o poznatky vedeckých výskumov. Dôležité miesto pripisuje umiestneniu podniku do celospoločenského a ekonomického prostredia. Preto sa zaoberá aj makroekonomikou a štátnou politikou, ktorá determinuje jeho správanie podniku.

Významný priestor venuje Š. Kassay podnikateľskej stratégii. Ďalšou z oblastí, ktorá je komplexne prezentovaná, je riadenie strategicko-zmeny. Autor, na základe poznatkov svetovej literatúry i osobných skúseností, uvádza zdroje strategických zmien, ich typy a spôsoby ich riadenia. Zaujímavá je prípadová štúdia Stanovenie stratégie I.D.C. Holding, a.s., kde autor na vlastnom podniku prezentuje v praxi použitie teoretických prístupov v strategicko-

analýze a na jej základe stanovuje strategických cieľov a prostriedkov na ich dosiahnutie. Prínosom je kapitola Podnikateľská etika. Š. Kassay v súlade so svojím krédom – Etiku v podnikaní považujem za konkurenčnú výhodu a zakladám si na korektnosti a poctivosti v podnikaní – formuluje základy etického kódexu podnikania.

Publikácia komplexne pokrýva problematiku podnikateľského prostredia. Zamýšľaným rozsahom kniha presahuje slovenský rámec a je obohatením odbornej literatúry v oveľa väčšom geografickom zábere. Pri koncipovaní knihy autor zostal verný svojmu krédu, ktoré uvádza v príhovore: Mojm životným krédom je symbióza vedy a praxe. Táto myšlienka sa prepleť celou publikáciou a je doplnená o osobné poznatky autora z podnikateľskej praxe. Kniha, ktorá vyšla vo Vydavateľstve VEDA, je určená riadiacim pracovníkom vo všetkých oblastiach podnikania, vysokým školám a vôbec všetkým záujemcom o vedecký prístup v riadení podnikov.

RNDr. Milan Naštický, CSc.

Diskutujeme na osobitne závažnú tému akou je univerzitná kultúra

Počúvajte a tolerujte sa navzájom

V posledných dvoch číslach nášho univerzitného časopisu sa objavujú články s tematikou univerzitetnej kultúry. Je zaujímavé zoznámiť sa s názormi kolegov o tejto problematike, uvažovať nad nimi a porovnávať ich s vlastnými. Dovolím si aj ja, ako dlhoročný vysokoškolský pedagóg, ale aj človek z praxe – pretože som na vysokú školu prišiel z priemyslu – vyjadriť k tomuto problému určité myšlienky, píše nám dekan Fakulty priemyselných technológií doc. Ing. Ondrej Nemček, CSc., ktorého diskusný príspevok prinášame.

Kultúru tvoria a na ňu vplývajú všetky činitele, živé i neživé, ktoré sa na jej dianí zúčastňujú. Keďže ide o kultúru univerzitnú, budú to predovšetkým študenti a zamestnanci, rektorom začínajúc a vrátnikom končiac a všetok majetok univerzity. Určite nie všetky činitele majú rovnaký vplyv na jej kultúru. Pokúsím sa zhodnotiť tie najdôležitejšie činitele, vysloviť o nich moju predstavu a aplikovať ich na konkrétne podmienky našej univerzity.

Správanie sa učiteľa

Nepochybne najdôležitejší sú ľudia. Na univerzite sú to študenti a zamestnanci. Z hľadiska dosahovania cieľa vysokej školy má najvýznamnejšie postavenie pedagóg. Ten priamo pôsobí na študentov. Pôsobí na nich v smere odbornom i ľudskom. Komplex učiteľových vlastností určuje jeho správanie v zložitom procese tvorenia a tvárnenia mladého človeka – odborníka a toto správanie veľkou mierou vplyva aj na študentov. Učiteľ je pre študenta často vzorom, osobnosťou, ktorej sa chce podobať. Jeho správanie – vystupovanie na prednáškach, spôsob vedenia seminárov a cvičení, spôsob skúšania a komunikácie so študentmi aj mimo vyučovania – to všetko vytvára vzťah pedagóg – študent a teda i vplyva na univerzitnú kultúru. Na mnohých vysokých školách oslovujú učiteľa študentov „pán kolega, pani kolegyňa“ (hlavne v zahraničí). Je to prejav určitého váženía si študenta zo strany učiteľa, je to vyjadrenie, ktorým učiteľ študenta pozdvihuje už na určitú úroveň približujúcu ho k sebe samému. Čoho sme však niekedy svedkami? Učiteľ sa správa k študentovi ako ku svojmu podriadenému, nedodržiava dohodnuté termíny stretnutí, skúšok a tým vyvoláva u študentov nervozitu, stres. Na skúškach je postrachom, nie chápaním a vysvetľujúcim činiteľom. Skúšajúci by mal vysvetliť študentovi prečo mu nemôže skúšku zapísať a ten by mal sám uznať, že sa veci musí ešte doučiť a nie ho jednoducho vyhodit, často s arogantnou poznámkou. O každom z nás, pedagógov, koluju medzi študentmi rôzne chýry. Mali by sme dbať, aby to boli chýry dokazujúce kultúrnosť nášho správania, pôsobenia a tak pozdvihovať univerzitnú kultúru na našej škole.

A čo študent?

Študent by si mal učiteľa vážiť, byť slušný, oslovovať ho patričným titulom, pozdraviť, taktne sa správať v každej situácii a tak mu prejavovať úctu. Aj v takomto vzťahu sa prejavuje kultúrnosť na univerzite. Určite sme všetci presvedčení, že vo veľkej väčšine sú naši študenti slušní mladí ľudia. Dokazujú to svojím

správaním, komunikáciou s učiteľmi a medzi sebou. No tak, ako na univerzitnú kultúru vplyva aj odborná stránka pedagógov, vplyva na ňu aj plnenie si povinností študentov. Štúdium na vysokých školách je náročné všade, na technických obzvlášť. Ak teda analyzujeme univerzitnú kultúru na našej univerzite z aspektu plnenia si povinností študentov, nemôžeme byť spokojní. Prejavuje sa to v študijných výsledkoch. A tie v technických študijných programoch nie sú dobré – je príliš veľký úbytok študentov. Vplyv tohto činiteľa na univerzitnú kultúru je negatívny a budeme sa tým musieť zaoberať.

Vzťahy zamestnancov

Významné sú i vzťahy medzi zamestnancami, či už ide o pedagógov navzájom, alebo o pedagogických a nepedagogických zamestnancov. Sú rôzne. Nešťastím pre katedru, fakultu a univerzitu je, ak sú nepriateľské. Prejavuje sa to v skutkoch, ktorými si zamestnanci navzájom úmyselne škodia a vznikajú napäté situácie. Celkom iné pracovné ovzdušie je, ak sa kolegovia navzájom priatelia, vážia si jeden druhého, radia sa, pomáhajú si, sú tolerantní navzájom a vytvárajú tvorivé tímy. Potom výsledky vyučovacieho procesu i tvorivej činnosti sú pozitívne, lebo aj študenti pociťujú správnu atmosféru. Vzťahy medzi ľuďmi vytvárajú podmienky pre prácu a keď sú dobré, zamestnanci chodia s radosťou do práce, tešia sa na ňu, majú ju radi. A ak budeme aplikovať vyjadrenie Maxima Gorkého, že „výška kultúry skoro vždy závisí od lásky k práci“, a my ako učiteľia našu prácu máme radi, vychádza nám, že by mala byť u nás aj univerzitná kultúra vysoká.

Zamyslime sa, ako je to konkrétne na našich pracoviskách, katedrách a v kanceláriách. Sú vzťahy medzi kolegami skutočne také, že zodpovedajú univerzitetnej kultúre? Máme vyriešené navzájom problémy s kolegami? Dovolím si vysloviť názor, že aj na našej univerzite existuje takáto situácia. Ako príklad by som uviedol opakujúci sa proces delenia dotačných financií a to na všetkých úrovniach. Katedry, fakulty, ústavy a rektorát rôzne argumentujú. Každý má svoju pravdu, čím vzniká napätie, ktoré je síce prirodzené, ale ktoré treba kultúrne likvidovať! To sa dá jedine komunikáciou, zväznením vzájomných argumentov, mať na zreteli predovšetkým univerzitu ako celok, kde ak katedry, celé súčasti budú prosperovať, bude prosperovať celá univerzita. Preto dohoda a vzájomná podpora súčastí vedie k riešeniu nielen tohto delenia, ale aj tých najzložitejších problémov a vytvára univerzitnú kultúru na potrebnej úrovni.

Ďalší činiteľ, ktorý na kultúru vplyva, je materiálne prostredie. Sú to budovy a ich okolie, učebne, laboratória a ich vybavenie, všetko to, kde sa pohybujeme, čo používame pri vykonávaní našej činnosti. Už pohľad zvonku na budovu vytvorí určitý dojem, ďalej poriadok vo vnútri, usporiadanie miestností, ich vybavenie, výzdoba a účelnosť, to všetko pôsobí na účastníkov, ktorí sa v tomto prostredí pohybujú a ho používajú. Čistota a poriadok pred vstupom, vo vstupnej hale, prijatie vrátnikom, jeho usmernenie, to zapôsobí primárne. Na prvom dojme sa zakladajú ďalšie. Ak je toto v poriadku, pomyslí si dotyčný „áno, je to univerzita ktorá má svoju úroveň, svoju kultúru“. Aby tomu tak skutočne bolo, musíme splniť aj materiálnu stránku našej univerzity. V tejto oblasti máme čo doháňať.

Sme mladá univerzita, finančné prostriedky pre stavebné úpravy a interiérové vybavenie sú obmedzené a na laboratórne zariadenia a prístroje si musíme zarobiť sami. Ale práve v tom sa prejavuje náš pozitívny vplyv a postoj k univerzite a teda k univerzitetnej kultúre, aj keď si to nevedomujeme. Upozorniť treba aj na vzťah užívateľov prostredia a jeho materiálnej stránky. A tu máme veľké rezervy. Ide o starostlivosť o univerzitný majetok, zaobchádzanie s ním, jeho udržiavanie. Stačí sa pozrieť po okolí, kde študenti i zamestnanci odhadzujú ohorky cigariet, z okien študentských domovov lietajú do okolia odpadky, špina v záchodoch až do príchodu upratovačky, poškodzovanie zásuviek, vypínačov, nábytku, písomné vyjadrenia študentských pocitov na steny a nábytok a mnoho iných neduhov, ktoré nám znižujú kultúru prostredia a tým univerzitnú kultúru.

Vzťah k univerzite

Každý, či je to študent, alebo zamestnanec si musí uvedomiť, že jeho konanie na univerzite vyjadruje jeho vzťah ku nej. Ak je pozitívny, to znamená ak považuje túto univerzitu za svoju, bude sa vo všetkom správať tak, aby si plnil zodpovedne svoje povinnosti v súlade s predpismi univerzity, so zákonom a ju reprezentoval. Približne takto je definovaný pojem „podniková kultúra“, čo môžeme považovať za analógiu s našou univerzitnou kultúrou. Napokon do univerzitetnej kultúry môžeme včleniť i plnenie a dodržiavanie akademickej slobody a akademických práv. Sú vyjadrené v zákone, ale ich realizácia je relatívna. Čím viac sa bude akademická sloboda uplatňovať pri správnom využívaní akademických práv a čím zodpovednejšie sa budeme správať v každom ohľade a každý z nás, tým bude naša univerzitná kultúra na vyššej úrovni.

Výsledky tvorivej práce nášho študenta sa zužitkujú priamo v praxi

Rudolf Danko z FŠT získal striebro

Na Drevárskej fakulte Technickej univerzity vo Zvolene bola 4. apríla medziuniverzitná súťaž o najlepšiu študentskú vedeckú a odbornú prácu ako 47. medzinárodná konferencia Študentskej vedeckej a odbornej činnosti (ŠVOČ). Zúčastnilo sa jej 64 našich i zahraničných študentov zo 7 krajín s 52 prihlásenými prácami, ktoré súťažili v piatich sekciách. Aj naši študenti sa prezentovali výsledkami svojej tvorivej práce. Vedenie FŠT zastupovala prodekanka prof. Ing. Rozmarína Dubovská, DrSc.

Komisia každej sekcie určila prvé tri miesta ocenené diplomami a udelené boli aj cena dekana, cena rektora a pod. Pozitívom bolo, že

niektoré z prác boli aj prakticky zrealizované a predvedené pri ich obhajobe.

V rámci technickej sekcie obsadil študent FŠT Rudolf Danko druhé miesto. V medzinárodnej konkurencii je to významný úspech nielen pre R. Danku, ale i pre fakultu a univerzitu. Vedúcom práce „Návrh technologického postupu revízie zvoleného zdvíhacieho zariadenia“ bol doc. Ing. Peter Lipták, CSc. a bola spracovaná za významnej spolupráce Ing. Petry Hrušovskej, doktorandky FŠT a Ing. Ivana Kopeckého, špecialistu z praxe.

Autor pri riešení tohto problému spolupracoval s VOP 027, š.p. Trenčín, zadávateľom

tejto úlohy. Súťažná práca je po vedeckej a odbornej stránke na pozoruhodnej úrovni a je predpoklad, že sa využije ako podklad pre spracovanie pôvodného technologického postupu.

Tento úspech je v obzvlášť dôležitý, pretože sme v dobe posudzovania kvalitatívnej úrovne univerzít a úroveň odbornej a vedeckej práce študentov je v pohľade týchto hodnotení vnímaná pomerne významnou mierou. Aj tento úspech naznačuje dlhodobu serióznu vedeckú a výskumnú úroveň tejto fakulty, kde každým rokom rastie počet súťažiacich i kvalita ich prác.

Doc. Ing. Milan Jozefek, CSc.

Ako možno vytriahnuť z ekonomického marazmu a v silnom konkurenčnom prostredí verejno-právnu inštitúciu akou je Slovenská televízia, práve o tom prednášal študentom FSEV i ostatným záujemcom, jej generálny riaditeľ Richard Rybníček 9. marca na tému Manažovanie v neprívatných organizáciách. Jeho pútavé rozprávanie o takých vážnych otázkach, akými sú riadenie, či financie, zaujalo našich študentov, ktorí s ním diskutovali, ako vidno na foto, až do poslednej chvíľky. V diskusii sa pretriasali peplemetre, nevhodné zmluvy, ale aj Superstar.

Literárna súťaž aj pre študentov

Mesto Trenčín a Verejná knižnica Michala Rešetku vyhlasujú, pod záštitou primátora mesta Trenčín, literárnu súťaž v prozaickom útvere poviedka na tému „Mesto za hradbami – Trenčín 2006.“ Téma súťaže sa dotýka pripravovanej medzinárodnej konferencie európskych historických miest „Mesto za hradbami – identita verzus imidž“, ktorá bude v októbri 2006 v Trenčíne. Literárna súťaž dáva priestor na písanie poviedok bez časového obmedzenia. Podmienkou je lokalizácia deja alebo témy v Trenčíne. Súťaž je anonymná. Literárne práce vybrané porotou budú publikované v zborníku. Uzávierka prijímania príspevkov: 30. 6. 2006

Prvé tri víťazné poviedky budú honorované. Bližšie informácie nájdete na www.behindwalls.sk (sekcia Podujatia). Kontakt: Verejná knižnica M. Rešetku, Trenčín, Mária Španíková, tel.: 032/743 41 26, email: sluzby@kniznicatrencin.sk

Rómski lídri študujú u nás

„Našou úlohou je povzniesť vzdelanostnú úroveň rómskej komunity tak, aby mohla na seba prevziať zodpovednosť za riadenie, aby dokázala pripravovať projekty zmien v tomto prostredí, aby získala schopnosť kvalitatívne politicky komunikovať i organizovať,“ konštatoval prof. PhDr. Rastislav Tóth, CSc., vedúci katedry politológie na ÚPHV v súvislosti s prvým, a zatiaľ jediným vysokoškolským vzdelávacím projektom politológie, špeciálne určeným pre rómskych záujemcov. V tomto akademickom roku začalo študovať prvých 26 rómskych študentov v externej forme bakalárskeho štúdia zo všetkých regiónov v SR (dvaja sú z trenčianskeho regiónu). Ide o výskumný projekt KEGA (kultúrne edukačnej grantovej agentúry) s názvom Politická socializácia rómskych lídrov. Po ukončení štúdia budú môcť pôsobiť vo verejnej a štátnej správe, v samospráve, v nadáciách, občianskych združeniach, ale i v politických zoskupeniach. Perspektívne sa ráta s možnosťou pokračovať aj v dennom masterskom štúdiu. Ako nám povedal jeden zo študentov, Ivan Hriczko, s úrovňou štúdia je spokojný, je kvalitné a on je šťastný, že mu naša univerzita poskytuje možnosť vzdelávať sa práve v tomto vednom odbore.

(wa)

KIA chce našich inžinierov

Naša univerzita je jednou spomedzi štyroch univerzít v SR, ktoré sa orientujú na spoluprácu s automobilovým priemyslom. Aj to bol dôvod, prečo sa z podnetu spoločnosti KIA Motors so sídlom v Žiline, uskutočnila prezentácia firmy pre našich študentov, ako aj pracovné stretnutie s vedením univerzity a dekanmi fakúlt. Hlavnou témou dialógu boli možnosti spolupráce v najbližších rokoch. KIA už zamestnáva našich absolventov. Je medzi nimi aj Miroslav Škripec z FSEV, ktorý rok už pracuje vo firme a teraz s ním podpísali zmluvu na ďalší rok. Ako uviedol generálny manažer pre ľudské zdroje Jozef Valach, s kvalitou ich práce sú v spoločnosti spokojní a radi by ponúkli prácu i ďalším. Podmienkou, okrem iného, je znalosť angličtiny.

Námetmi pre ďalšiu komunikáciu sú diplomové práce, praxe, vybudovanie špecializovaných pracovísk pre celoživotné vzdelávanie, ale spoločné témy sú aj vo výskume. Hoci KIA má hlavné výskumné centrá v Kórei, USA a v Nemecku, existuje priestor pre riešenie dielčích výskumných projektov. Na jeseň sa stretne manažment univerzity s vedením KIA Motors. Po tomto rokovaní by sa mohla rozbehnúť konkrétnejšia spolupráca.

(wa)

Seniori na UTV sú v polovici štúdia

V tomto akademickom roku otvorila univerzita ďalší cyklus Univerzity tretieho veku (UTV). Do tejto formy vzdelávania sa nás zapojilo 41, ktorí končíme druhý ročník. Práve v polovici štúdia sa zamýšľame nad tým, čo nám toto štúdium doposiaľ prinieslo. Už samotné rozhodnutie vzdelávať sa, svedčí o správnom životnom pohľade a odvahe opäť po rokoch zasadiť do školských lavíc. Rozhodli sme sa obetovať pohodlie domova a po práci si zasadiť v kruhu rovesníkov do školských

lavíc, aby sme si zvýšili vzdelanie. Získavame ho z oblasti sociológie, psychológie, filozofie, ekonomiky, základov práva a podobne.

Zväčša nám prednášajú pedagógovia z Fakulty sociálno-ekonomických vzťahov. Organizačne pritom pomáhajú pracovníčky oddelenia akademických činností Mgr. Zuzana Aková a Bc. Milota Hošťáková, ktorým i touto cestou patrí podakovanie za ich starostlivosť. Podakovanie patrí aj všetkým pedagógom, ktorí nám doposiaľ prednášali.

V rámci štúdia filozofie nás prednáškami zaujal prof. PhDr. Peter Barták, DrSc. Zaujal nás svojím pútavým spôsobom prednášky a vyprovokoval nás k aktívnemu zapájaniu sa do diskusie. Každú prednášku spestril filozofickými hádankami. Za tento pútavý spôsob prednášok mu úprimne ďakujeme, prajeme pevné zdravie a veľa pedagogického elánu.

Za študentov II. ročníka UTV
Peter Javor

Európsky projekt Hands on Particle Physic na univerzite

Stredoškooláci boli v CERN-e

Druhý ročník Európskeho projektu Hands on Particle Physics – European Masterclasses for High School Students, ktorého sa zúčastnilo viac ako 60 univerzít a výskumných centier z 18 štátov Európy, sa uskutočnil na našej univerzite 13.marca. Projekt organizuje Európska skupina pre popularizáciu časticovej fyziky (EPPOG) a Európska fyzikálna spoločnosť (EPS). Koordinátorom projektu na Slovensku je Virtuálna kolaborácia, konkrétne jej členovia, pôsobiaci na jednotlivých slovenských univerzitách. Pod odborným vedením fyzikov analyzovali študenti stredných škôl reálne dáta z CERN-ských experimentov. Odhaľovali tak podstatu a vlastnosti štruktúry hmoty a oboznámili sa s hlavnými myšlienkami kvantovej mechaniky a modelmi popisujúcimi mikrosvet.

Akcie sa zúčastnili fyzikálne pracoviská

z viacerých univerzít v SR. Na našej univerzite bol koordinátorom projektu RNDr. Peter Kluvánek, PhD. z katedry fyziky ÚPHV. Podujatia sa zúčastnilo 16 vybraných študentov z Gymnázia Ľ. Štúra v Trenčíne. Dve prednášky uviedli študentov do základov fyziky mikrosvetu. Stredoškooláci mali možnosť dozvedieť sa viac o štandardnom modeli, kvarkoch, leptónoch, urýchľovačoch, či intermediálnych bozónoch.

Naša univerzita bola v tomto dni jediným zástupcom Slovenska, čo kládlo väčšie požiadavky na prípravu, pretože potrebné prednášky sme museli zabezpečiť sami a nemohli sme využiť výhody videokonferenčného pripojenia s inými slovenskými pracoviskami. V ďalšej časti prebiehala analýza rozpadov Z bozónov. Namerané dáta (1000 rozpadov z približne 10 000 000 všetkých zaznamenaných) boli získané na svetoznámom pracovisku Large

Electron-Positron Collider (LEP) vo francúzsko-švajčiarskom CERN-e a boli vybrané ako hlavná úloha. Študenti identifikovali konečný stav kvarkov, elektrónov, miónov a všeobecne problémových častíc tau z ich dráh a signálov v rôznych častiach LEP detektorov.

Účastníci projektu sa spojili prostredníctvom videokonferencie s pracovníkmi v CERN-e. Prebiehalo nahlasovanie a vyhodnocovanie výsledkov a neformálna beseda. Na záver bol kvíz, ktorí vyhrali študenti z Aténskeho NTU. My sme skončili na druhom mieste spoločne s Viedenskou univerzitou a Univerzitou v Debrecíne. Vydarené podujatie ponúklo stredoškoolákovi ojedinelú možnosť priložiť ruky k fyzike elementárnych častíc a zistiť, ako naozaj prebieha výskum na takom špičkovom pracovisku, akým je CERN.

(pk)

Zuzka Lazová sa stala vicemiss

Keď som prišla do školy, baby v krúžku mi gratulovali a tešili sa spolu so mnou. Vyradila nám svoje pocity sympatická a bezprostredná Zuzka Lazová, študentka prvého ročníka FSEV, ktoré preživala krátko potom, keď získala v apríli titul vicemiss na súťaži Miss Slovensko 2006. Ku gratulantom sa pridávame i my, na univerzite. Navyiac je to blahoželanie o to potešujúcejšie, že Zuzku štúdium baví, má chuť učiť sa, že sa jej na univerzite páči a spokojná je i s obsahom štúdia. Silnejšiu náklonnosť síce

ne cítim k matematike, ale má výbornú učiteľku Lenku Rybičkovú, ktorá učí tento predmet výborne, až polopatisticky. Ale inak jej matematika nechýba. Hovorí, že v každom prípade by štúdium verejnej správy chcela ukončiť. Vie, že bez vzdelania sa ďaleko nepohne.

Počas prípravy na súťaž jej veľmi pomohol individuálny študijný plán a bola by rada, ak by v ňom mohla pokračovať. Verí si, že aj napriek povinnostiam, ktoré ju v tomto roku čakajú, učenie zvládne a štúdium by prerušit

nechcela. Napriek tomu, že ju v tomto roku čakajú viaceré akcie. Najvýznamnejšou však bude jej budúročná účasť na Miss Europa v Paríži. Už teraz vie, že modelingom by sa nechcela dlhodobejšie živiť. Aj preto chce mať v rukách vysokoškolský diplom. Veľa šťastia, Zuzka.

(wa)

Fsevkári víťazili na ŠVOČ

FSEV zorganizovala 4. mája už 4. ročník medzinárodnej študentskej vedeckej konferencie. Zúčastnilo sa jej 92 študentov zo slovenských i zahraničných univerzít. V desiatich sekciách sa prezentovalo 75 študentských vedeckých prác, z toho 16 vypracovali riešiteľské kolektívy. V jazykovej sekcii bolo predložených deväť prác v anglickom a nemeckom jazyku.

Konferenciasa zúčastnili aj dve študentky ľzevskej štátnej technickej univerzity z Ruskej federácie, v súčasnosti študujúce na TnUAD a Ukrajinka, študujúca na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Po prezentácii v sekciách, kde sa rokovalo v anglickom, českom a slovenskom jazyku, odborná komisia vyhodnotila najlepšie študentské vedecké práce. Na slávnostnom odovzdávaní cien vyjadril radosť dekan FSEV Miroslav Mečár. Napokon, mal aj prečo, veď študenti jeho fakulty získali päť ocenení za 1., päť za 2., sedem za 3. miesto a 3. miesto obhájil aj študent fakulty mechatroniky.

Za veľmi dobrú prípravu a priebeh konferencie poďakoval dekan M. Mečár jej organizátorom na čele s Ing. Katkou Adámkovou.

(kaja)

Parquetovou jedničkou SR sú Eva a Robo

S Róbertom Pavlíkom, študentom FSEV, ste sa už stretli na stránkach nášho časopisu. Opäť sa však k tomuto menu vraciame a pripájame i meno jeho tanečnej partnerky Evy Prnovej, ktorá študuje na bratislavskej UK. Ten návrat je veľmi príjemný. Eva s Robom sa totiž v apríli postavili na stupeň najvyšší. Na majstrovstvách SR v štandardných a latinsko-amerických tancoch v Poprade sa stali najvšestrannejším tanečným párom.

Tí, čo boli na tohtoročnom univerzitnom plese, si isto spomenú na ich skvelý výkon. Zaznamenávajú ho v rámci Tanečného klubu Dukla Trenčín pod vedením rovnako skvelého tanečného majstra Dušana Paška. My, na Trenčianskej univerzite Alexandra Dubčeka, na Fakulte sociálno-ekonomických vzťahov, ako aj kolegovia – študenti, máme radosť z tohto krásneho úspechu. Eve a Róbertovi srdečne blahoželáme a prajeme mnoho ďalších osobných i študijných úspechov a aby na ten prvý stupienok ešte mnohokrát vystúpili.

(wa)

Ďakujeme Ti, Štefan

V pondelok, 13. marca sme sa dozvedeli smutnú a neočakávanú zvesť – opustil nás doc. Ing. Štefan Neuschl, CSc. Pracoval a donedávna bol vedúcim katedry informatiky na Fakulte mechatroniky. Pracovný život Štefana Neuschla bol hlboko spojený s počítačmi a univerzitou. Či už to bolo na bratislavskej Slovenskej vysokej škole technickej, kde stál za katedrou viac ako tri desaťročia, alebo na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského, či v Žiline a od roku 1998 u nás v Trenčíne. So svojším pedagogickým majstrovstvom tak, aby mu každý študent rozumel, dokázal formulovať náročné partie disciplín, ktoré prednášal. Aj preto študenti radi chodili na jeho prednášky, aj preto s ním radi diskutovali. Zo svojho vedeckého pôsobenia nám Š. Neuschl zanechal 70 vedeckých prác a 10 učebníc a skrípt. Azda najväčším však je, že vychoval rad odborníkov v oblasti

výpočtovej techniky a 15 vedeckých pracovníkov. Na našej univerzite odvodil cennú prácu pri zavádzaní informatických disciplín do výučby na všetkých našich fakultách.

Už niekoľko mesiacov chýbal za katedrou svojim študentom, chýbal nám, kolegom. Ale jeho prednášky, vedecké pôsobenie, pedagogické majstrovstvo a najmä človečenstvo sa len tak ľahko nevytratia z našich myslí. Rovnako ako príspevok Š. Neuschla venovaný budovaniu a rozvoju Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka a najmä jej Fakulty mechatroniky. Za to všetko Ti, Štefan, ďakujeme.

Za TnUAD Juraj Wagner

Zorka, nezabudneme

Bol utorok 11. apríla 2006, príjemný deň ako každý iný. Nikto si nemyslel, že pre našu drahú kolegyniu Mgr. Zoru Zaťkovú bude posledný. Vtedy nás navždy a nečakane opustila. Tragicky zahynula ľudskou ľahostajnosťou. Odišiel človek, ktorý miloval svoje povolanie a žil pre študentov. V takýchto chvíľach si uvedomujeme, že život je najcennejšou hodnotou.

Zorka, veľmi nám chýbaš!

Kolegovia z katedry jazykov a TnUAD

ZAZNAMENALI SME

► Rektor J. Wagner sa zúčastnil 22. februára na slávnostnej inaugurácii nového rektora pražskej Univerzity Karlovej, ktorým sa stal prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc. Zúčastnil sa tiež slávnostného zasadania vedeckej rady Vysokej školy banskej – Technickej univerzity Ostrava 3. marca, spojeného s inauguráciou jej nového rektora prof. Ing. Tomáša Čermáka, CSc.

► V dňoch 9. – 10. februára 2006 sa konala piata konferencia doktorandov FŠT SEMDOK FŠT 2006. Jej cieľom bolo prezentovanie výsledkov prác doktorandov, ako aj vzájomné konzultácie so školiteľmi, pedagógmi a zhodnotenie vedeckej prípravy doktorandov. Konferencie sa zúčastnili i doktorandi iných slovenských technických fakúlt, ako aj z Vojenskej akadémie v Brne a odznelo na nej 24 príspevkov od domácich a 12 príspevkov od účastníkov z iných univerzít. Z našich doktorandov treba vyzdvihnúť najmä príspevok Ing. Jany Jurenovej „Fyzikálno-matematické posúdenie priereznosti ocelevej platne a návrh skúšobného zariadenia“ (školiteľ: Doc. Ing. Ondrej Híreš, CSc.). Od iných doktorandov bol významný príspevok z MTF v Trnave pod vedením školiteľov prof. Ing. Milana Turňa, PhD. a prof. RNDr. Ivana Ožvolda, PhD, s názvom „Chemický kyslíkovo – jódový laser: COIL“. Príspevok prezentuje nové vedecké poznatky, doposiaľ na Slovensku nepublikované. Je ctou, že táto premiéra

bola súčasťou práve konferencie FŠT, ktorá sa konala za podpory trenčianskych firiem: VOP, a.s. Trenčín a TRENS a.s. Trenčín, ktorým ďakujeme.

► Katedra ľudských zdrojov a personálneho manažmentu FSEV pripravila 8. a 9. marca medzinárodnú konferenciu pod názvom Moderné prístupy k riadeniu ľudských zdrojov. Spoločným menovateľom konferencie bolo konštatovanie náročnosti a potreby modernizovať túto prácu, ktorá sa musí prispôbovať súčasným prúdov sa meniacim podmienkam v globalizujúcej sa spoločnosti.

► Poslanec Európskeho parlamentu Peter Baco prednášal 29. marca na FSEV na tému Agrárna politika SR v rámci agrárnej politiky Európskej únie a diskutoval so študentmi a učiteľmi.

► Ústav zdravotníctva a ošetrovateľstva pripravil 6. apríla medzinárodnú vedeckú konferenciu Ošetrovateľstvo a výchova ku zdraviu. Konala sa v rámci výstavy Zdravý životný štýl na Výstavisku TMM. Zúčastnili sa jej predsa TSK Pavol Sedláček, generálny riaditeľ Výstaviska TMM Emil Dobiáš a rektor Juraj Wagner. Riaditeľ ÚZO Ján Bielik vyzdvihol dôležitosť konferencie v období uponáhľaného spôsobu života, kedy je osobitne dôležité venovať pozornosť zdraviu ako významnej hodnote života. Na túto podnetnú tému bolo zamerané i spektrum 21 zaujímavých prednášok.

► Sociálna inklúzia bol názov prednášky ministerky práce sociálnych vecí a rodiny Ivetky Radičovej. Prednáška sa uskutočnila 24. apríla.

Novinky v knižnici

Knihy

Tarasovič Vladimír, Ondrejcsák Róbert, Lupták Ľubomír (editori): Panoráma globálneho bezpečnostného prostredia 2004-2005.

Bratislava: Inštitút bezpečnostných a obranných štúdií MO SR, 2005. 704 s. ISBN 80-88842-84-0

Komplexná analýza rozhodujúcich fenoménov medzinárodných vzťahov a globálneho bezpečnostného prostredia ako aj jednotlivých geopolitických regiónov.

Korauš Anton: Bankopoisťovníctvo v Európskej únii.

Bratislava: Sprint, 2005. 189 s. ISBN 80-89085-42-3

Bankopoisťovníctvo označuje špecifický fenomén dnešnej doby, ktorým je vzájomné prepojenie bánk a poisťovní a predstavuje tak nové rozvíjajúce sa odvetvie národného hospodárstva. Proces vzniku bankopoisťovní je vyústením procesov a tendencií globalizácie finančných trhov a finančných inštitúcií.

Oláh Michal: Interný audit vo verejnej správe.

Bratislava: Sprint, 2005. 224 s. ISBN 80-89085-44-X

Komplexnejšie vysvetlenie vnútorného auditu, počínajúc jeho charakteristickými črtami, vývojovými tendenciami, významom vo vnútorných procesoch organizácií. Základy koncepcie vnútorného auditu z pohľadu poskytovaných služieb interného auditu v moderných trhových ekonomikách, v riadiacich procesoch organizácií nielen vo výrobné sfére a poskytovaní služieb, ale aj v spracovaní vecí verejných.

Tóth Ľudovít, Horváthová Katarína: Hospodárska diplomacia. Bilaterálne vzťahy.

Bratislava: Sprint, 2006. 192 s. ISBN 80-89085-61-X

Učebná pomôcka potrebná na získanie vedomostí v príprave na zvládnutie profesného výkonu pracovných činností v oblasti hospodárskej diplomacie, ako aj v komerčnej a podnikateľskej sfére v domácom a zahraničnom prostredí. Publikácia chce tiež prispieť k zvýšeniu úrovne vystupovania, komunikácie a takného konania podľa pravidiel diplomatického protokolu a konvencií spoločenskej a podnikateľskej etikety v styku so zahraničnými partnermi.

Meliš Martin (editor): Vybrané kapitoly z podnikového manažmentu.

Púchov: Medial, 2006. 356 s. ISBN 80-969459-0-4

Prezentácia najnovších poznatkov a trendov z vybraných oblastí manažmentu priemyselných podnikov.

Zalai Karol, Kalafutová Ľudmila, Šnircová Jana: Finančno-ekonomická analýza podniku.

Bratislava: Sprint, 2006. 305 s. ISBN 80-88848-89-1

Obsahové a metodologické otázky finančno-ekonomickej analýzy podniku. Analýza súhrnných výsledkov podniku. Analýza vybraných parciálnych oblastí.

Vincúr Pavol a kol.: Teória a prax hospodárskej politiky.

Bratislava: Sprint, 2006. 432 s. ISBN 80-89085-60-1

Teoretické východiská hospodárskej politiky, cez predmet, cieľ, teóriu hospodárskej politiky až po globalizáciu a ekonomickú integráciu. Segmenty hospodárskej politiky – otázky politiky hospodárskej súťaže, stabilizačnej politiky, politiky konkurencieschopnosti, štruktúrnej a sociálnej politiky a politiky zamestnanosti. Vývoj praktickej politiky – otázky vývoja intervencionistickej a neokonzeratívnej hospodárskej politiky.

Bočáková Olga: Príspevok k histórii slovenského kúpeľníctva.

Trenčín: TnUAD, 2006. 90 s. ISBN 80-8075-105-6

Monografia sa zaoberá históriou a súčasnosťou slovenských kúpeľov, minerálnych vôd a zriedel. Dostupnou formou opisuje niektoré choroby a možnosť ich doliečenia v kúpeľných zariadeniach.

Skriptá

Balko Ladislav: Aktuálne základné otázky menovej teórie a menovej politiky.

Trenčín: TnUAD, 2005. 154 s. ISBN 80-8075-091-2

Základné myšlienky o tom, aká je podstata financií a meny, ktoré sú základné pojmy z oblasti meny, aká je charakteristika bánk a základné funkcie banky.

Jozefek Milan, Lipták Peter: Meranie a skúšanie špeciálnej techniky.

Trenčín: TnUAD, 2005, 121 s. ISBN 80-8075-097-1

Problematika merania skúšania špeciálnej techniky v etape jej vývoja, v etape prípravy sériovej výroby a v etape sériovej výroby. Problematika technických a streleckých skúšok zbraní a munície.

Zborníky

Lingua Summit 2005. Inovatívne trendy v jazykovej príprave študentov v mnohojazyčnom prostredí.

Medzinárodná vedecká konferencia.

Trenčín: TnUAD, 2005. 216 s. ISBN 80-8075-102-1

Manažment teória, výučba a prax 2005.

Zborník z vedecko-odbornej konferencie.

Liptovský Mikuláš: Akadémia ozbrojených síl gen. M.R. Štefánika, 2005. 232 s. ISBN 80-8040-270-1

Diplomové práce sa rozširujú v oblasti štandardizácie a overovania kvality

Nová kooperácia na špeciálke

Fakulta špeciálnej techniky (FŠT) rozšírila svoje smerovanie do ďalšej významnej a aktuálnej oblasti, ktorou je problematika štandardizácie, kodifikácie a overovania kvality. Prvé kontakty s Úradom pre obrannú štandardizáciu, kodifikáciu a štátne overovanie kvality /ÚOŠKŠOK/ boli nadviazané už v roku 2005, keď sa pedagógovia Katedry špeciálnej a výrobnéj techniky FŠT zúčastnili II. ročníka seminára CODISEM 2005. Spoločné pôsobenie vyústilo do podpísania Zmluvy o dlhodobej spolupráci medzi TnUAD a ÚOŠKŠOK. Na pracovnom stretnutí dekana prof. Ing. Bohumila Bátoru, CSc., pedagógov a riaditeľa ÚOŠKŠOK Ing. Rastislava Pipiša boli dohodnuté konkrétne oblasti spolupráce, ktoré úzko súvisia s činnosťou fakulty. Keďže ako jediná fakulta v SR máme vo svojej činnosti problematiku špeciálnej techniky, musíme neustále sledovať

dianie v tejto oblasti a nové poznatky chceme a aj prenášame do vyučovacieho procesu. Práve oblasť štandardizácie a kodifikácie je vysoko aktuálna, najmä v súvislosti so vstupom SR do NATO. Preto i vytipované oblasti spolupráce majú obe strany záujem rozvíjať najmä v nasledovných oblastiach.

Ide o poskytovanie aktuálnych informácií o stratégii a politike štátu, o informačnom systéme a obranných štandardoch a štandardizačných dokumentoch aliancie, o vydávaní nových dokumentov v tejto oblasti, stav a spôsob spracovávania kodifikačných údajov o výrobkoch, centrálna evidencia údajov, stav a úroveň systému štátneho overovania kvality, zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov ÚOŠKŠOK formou rôznych kurzov a školení (i doktorandského štúdia) a zadávanie bakalárskych a diplomových prác z oblasti štandardizácie

a kodifikácie so zameraním na špeciálnu strojársku techniku.

Spoločné akcie sa už premietli na medzinárodnej vedeckej konferencii TRANSFER 2005 aj na 3. ročníku seminára CODISEM 2006. Pripravená je spolupráca na I. medzinárodnej vedecko-odbornej konferencii Špeciálna technika v rámci výstavy Špeciálnej techniky IDEB 2006 v Bratislave ako i v rámci pripravovanej konferencie TRANSFER 2006. Prijali sme tiež pracovníka ÚOŠKŠOK do externého doktorandského štúdia. Pri ostatnom spoločnom rokovaní obe strany konštatovali, že spolupráca už má konkrétne výsledky a perspektívu, najmä pri rozšírení spolupráce s výrobnými strojárskymi firmami, ktoré sú už zapojené do kodifikácie a štandardizácie.

Doc. Ing. Oto Barborák, CSc.
prodekan FŠT

Humor napomáha zdraviu

Elektrina mi veľmi nejde, pošťaže sa študent, tak som si radšej vybral slaboprúd.

Kníhkupec vychvaľuje novú encyklopédiu:

- Kúpte, neobanujete. Taká encyklopédia je hotový poklad. Dozviete sa z nej všetko, čo potrebujete!
- To ešte nepoznáte moju ženu - oponuje zákazník - od tej sa dozviem aj to, čo nepotrebujem

Pán profesor náhle preruší prednášku a hovorí: Páni, vy, tam vzadu, keby ste sa o hokeji bavili tichšie, a vy slečny, keby ste lúštili križovku menej hlučne, určite by sa vašim kolegom v prvom rade lepšie spalo.

Janko príde domov a hovorí:
- Dostal som pätku z matematiky a jednotku z hudobnej.
- A to sa ti po tej pätku chcelo ešte spievať

Nezabudnite na promočné pohostenie

Študentská jedáleň TnUAD v Trenčíne, aj v areáli Fakulty mechatroniky v Záblatí, ponúka svoje priestory a služby pre kvalitné a cenovo príznačné slávnostné pohostenie pri príležitosti promócií našich absolventov. Tieto

služby sú k dispozícii aj pre svadby, životné jubileá, rôzne zhromaždenia a pod.

Kontakt: Ing. Denisa Mrenová
tel.č.: 032 – 7400216,
e-mail: mrenova@tnuni.sk

... ani na promočné video

Piataci na našich štyroch fakultách už čochvíľa budú uvažovať aj o júlovej promočnej slávnosti. Promócie našich absolventov sú tradične krásne svojou slávnostnou a neopakovateľnou atmosférou. Aby slávnostný charakter promócií nebol rušený, univerzita zabezpečila videozáznam prostredníctvom Ing. Jozefa Petreka. Absolventi si budú môcť objednať videozáznam na DVD (cena 390Sk) alebo na VHS

kazete (350Sk). Obe médiá budú v plastovom obale s farebnou potlačou. Videozáznam bude záujemcom po spracovaní zaslaný na dobierku. K uvedeným cenám sa pripočíta poštovné a balné 80 Sk. Záujemcovia o videozáznam sa budú môcť zapísať na nácviku, ktorý sa koná 2 hodiny pred promóciou. Ostatní môžu fotiť či kamerovať len z miesta.

Blahoželáme

V mesiacoch apríl až jún oslavujú životné jubileum:

Júl

Doc. Ing. Ivan Gajdošík, CSc.	07. 07. 1951	FSEV
Ing. Jozef Eliaš	17. 07. 1951	FŠT
Prof. Ing. Marek Liška, DrSc.	24. 07. 1951	ÚPHV
Daniela Klimová	26. 07. 1951	REK
RNDr. Ján Šandora, CSc.	26. 07. 1946	FSEV

August

Emília Lušňáková	10. 08. 1956	REK
Ing. Mariana Uhrovíčová	11. 08. 1951	REK
Mgr. Ivan Kopal	14. 08. 1956	FPT
Doc. Ing. Jozef Tkáč, PhD.	16. 08. 1956	FM
Elena Izraelová	19. 08. 1951	REK
Milan Hutýra	23. 08. 1956	FPT

September

Ing. Emil Golian	09. 09. 1946	REK
Milan Struška	24. 09. 1941	REK

PRIPRAVUJEME

FAKULTA ŠPECIÁLNEJ TECHNIKY

28. – 29. 9. 2006, Trenčín, TRANSFER 2006

Fakulta špeciálnej techniky pripravuje 8. medzinárodnú vedeckú konferenciu TRANSFER 2006. Jedným z jej cieľov je odovzdať si poznatky z využívania najnovších poznatkov v strojárskych praxi. Konferencia sa uskutočňuje v kooperácii s VOP, a.s. Trenčín, TRENŠ, a.s. Trenčín, Konštrukta Defence, a.s., Trenčín, Asociáciou textilného a odevného priemyslu SR, Merina, a.s., Trenčianska regionálna komora SOPK, V.R.M., a.s., Trenčín, Zväzom strojárskoho priemyslu SR a Úradom pre obrannú štandardizáciu, kodifikáciu a štátne overovanie kvality.